

Selvom der blandt de subsistensløse i Nutiden vil kunne findes mange, der efter nogen Hjælp atter kunde blive fuldt konkurrencedygtige i det frie Arbejdsmarked, maa det dog antages, at Gennemsnittet blandt de subsistens- og hjemløse vilde være bedst tjente med at finde Beskæftigelse under forstaaende og kyndig Ledelse ved saadanne Arbejdsmuligheder, der ikke kræver større Forudsætninger hos Arbejderen for at kunne gøre Fyldest i det daglige Arbejde. Dette gælder ogsaa den Ungdom, der endnu mangler Uddannelse og Erfaring for selvstændig Virksomhed.

Til Beskæftigelse af subsistens- og hjemløse bør man formentlig derfor finde saadanne Arbejdsmuligheder, der ikke kræver stor Foruddannelse og hvor Arbejdslønnen udgør en væsentlig Procentdel af det fremstillede Værdi. Indenfor Havebrug kan man i Almindelighed regne med ca. 50 pCt. Arbejdsløn af Værdierne af Handelsværdi, (i Industrien udgør Arbejdslønnen gennemsnitlig ca. 20 pCt. af Værdierne af Handelsværdi).

Desuden er Arbejdet i frisk Luft ude i Naturen, baade sundt for Legemet og opdragende. For unge Mennesker vil nogle Aars Arbejde ved Havebrug være fysisk og moralsk udviklende, en god Forberedelse til senere i den voksne Alder at kunne gaa over til saadanne Eksistensmuligheder, der kræver fysisk Sundhed og moralsk Stabilitet, f. Eks. som Postbude, Jernbanefunktionærer, Chauffører, Politibetjente, Sporvognsfunktionærer m. v., men selv som almindelig Arbejdsmand eller Landarbejder er Konkurrencedygtigheden bestemt af fysisk Styrke og Sundhed.

Efter de subsistens- og hjemløses gennemsnitlige Egenskaber kan der derfor næppe være Tvivl om, at en Oparbejdelse af Arbejdsevnen bedst vil kunne ske ved Arbejde i Land- og Havebrug i Forbindelse med dertil knyttede Bierhverv, Husfid m. m.

Efter Arbejdskraftens Karakter og efter Produktions- og Afsætningsbetingelserne maa man derfor tænke sig den ledige Arbejdskraft anvendt i samlede Kolonner under en Ledelse, hvortil maa stilles store Fordringer, ikke alene med Hensyn til faglig Dygtighed, men ogsaa til Evner som Arbejdsleder, hvor der bl. a. maa stilles Fordring om Evnen til at komme i personligt Forhold til den enkelte, saaledes at der kan tages de videst mulige Hensyn til den enkeltes særlige Karakter, Interesser og øvrige personlige Forhold, hvorved Viljerne kan genrejses og retledes.

Det forudsættes iøvrigt, at der vil kunne oprettes flere Arbejdssteder, saaledes at der vil kunne ske en Inddeling af den ledige Arbejdskraft, idet de paagældende Mennesker kan være yderst forskellige, og der sikkert bør ske en Sondring mellem f. Eks. unge og ældre, mellem Mennesker med daarlig Karakteranlæg og Mennesker, som man i og for sig intet kan bebrejde uden dette, at de er blevet skudt ud under Tidernes Ugunst.

Der bør sikkert derfor tilstræbes et vist Samarbejde mellem de Institutioner, som beskæftiger sig med Hjemløseproblemet, til Fordeling af Opgaverne imellem sig.

For Ungdommens Vedkommende burde der sikkert lægges Vægt paa nogen Undervisning ikke alene i almindelige Skolekundskaber, men ogsaa i Land- og Havebrugets elementære Teori. Dette kunde ske ved Aftenundervisning, og man burde sikkert ogsaa medtage Sløjdarbejde og lign.

For den Ungdom, som har mest Interesse og Anlæg for Haandværk og Teknik, maatte Undervisningen formes herefter.

En Efterskole kunde være fælles for alle.

2. Produktionsmuligheder og Afsætningsmuligheder.

Det vilde ikke nytte stort at iværksætte Arbejde i Konkurrence med bestaaende Erhverv. Man vilde kun opnaa at gøre andre ledige, hvor man naaede at beskæftige hjemløse.

Arbejdsmulighederne maa derfor sikkert søges i Begrænsning af den Import, som finder Sted af Varer, som der vil være Haab om at kunne fremstille herhjemme, selvom Rentabilitetsmuligheden ikke skulde være absolut eller vil kunne opnaaes indenfor ganske faa Aar. Der kan næppe være Tvivl om, at der mellem de Importvarer, hvor en Konkurrence vil kunne optages af rent privat Initiativ med Haab om absolut Rentabilitet, og mellem de Importvarer, som det vil være ganske udelukket at kunne fremstille, findes en Mængde Artikler, som vil kunne optages til Fremstilling herhjemme, naar den nødvendige Kapital vil kunne fremskaffes, og der ikke stilles Krav om den øjeblikkelige og absolute Rentabilitet. Nationaløkonomisk set vilde det dog kunne betyde en Fordel at optage saadanne Produktioner til Importudgifternes Begrænsning og til Beskæftigelse af ledig Arbejdskraft, der ellers under en eller anden Form maa opretholde Livet ved Understøttelser eller Tiggeri.